

Setembre, temps de verema. Mesurem el vi?

Sabíeu que un *barraló* és una mesura de capacitat per a vi, igual a la quarta part d'una *carga*, que equival a uns 30 litres o més o menys 32 porrons? I que un *porró* equival a 94 centilitres, aproximadament? La *carga de vi* equival a 128 porrons, és a dir, 121,60 litres.

Un *mallal* equival a 16 porrons o uns 15,5 litres. Un *quartà* equival a 8 porrons o uns 7,5 litres, i un quartí, equival a 4 porrons.

Una *pipa* és una antiga mesura de capacitat per a vi. Al Penedès i a l'Empordà era igual a 4 cargues (entre 486 o 495 litres) i a Mallorca tenia un valor d'uns 427 litres. També s'anomena *pipa* una bóta petita, d'uns 200 a 500 litres.

Actualment els porrons es fan amb mides que corresponen a divisors rodons del litre, típicament de mig litre, de tres quarts (capacitat d'una ampolla de vi estàndard) o de litre. Si demaneu $\frac{1}{4}$ de porró, demanareu un *petricó*.

95

Consultes

Tutoritzar

El verb *tutoritzar* pot tenir dos sentits: quan un tutor orienta un alumne o un grup d'alumnes per mitjà de la tutoria; i un altre, per ampliació: quan un tutor fa el seguiment d'un curs, una matèria o bé un treball d'un alumne o un grup d'alumnes. El substantiu derivat, *tutorització*, es refereix als dos sentits. TERMCAT

Cobertor de sofà

En un fullet de publicitat d'un gran hipermercat apareix la paraula *cobre-sofà* com a equivalent del castellà **cubresofá*. La denominació catalana més adequada és *cobertor de sofà* (OPTIMOT).

Parc Infantil de Trànsit de Can Mulà o parc infantil de trànsit de Can Mulà?

En majúscules o no? En les denominacions de parcs i jardins, s'escriuen amb majúscula inicial tots els substantius i adjectius que for-

men part del nom. Per exemple: el Parc de Collserola. En canvi, quan es tracta d'un genèric es fa servir la minúscula: jardí botànic Mar i Murtra (el nom del jardí és Mar i Murtra, el Mar i Murtra).

En el cas de Can Mulà, la denominació *parc infantil de trànsit* és descriptiva, de manera que caldria fer servir la minúscula: *el parc infantil de trànsit de Can Mulà*.

Txi-kung

Així és com hem d'anomenar el que en Josep Capdevila, del Taller Alborada ens pregunta: combinació de moviments suaus del cos amb el control de la respiració i la concentració mental a fi de regular el flux d'energia corporal. L'esport és conegut com a *qi gong* (denominació xinesa segons el sistema Pinyin).

Ressuscitació

Reanimació destinada a restablir les funcions vitals momentàniament abolides com a conseqüència d'una aturada cardíaca.

Ultimate

Esport practicat entre dos equips consistent a passar-se un disc de plàstic i aconseguir rebre'l a la zona d'anotació contrària.

Un agent no és un número

En castellà és habitual parlar d'un *número de la Guardia Urbana* o d'un altre cos, però en català, per designar un agent d'un cos policial s'utilitza: *agent, membre, policia*.

Un/a agent dels Mossos d'Esquadra, un/a membre de la Guàrdia Urbana, un/a policia nacional...

L'endevinalla

Al número anterior preguntàvem què significa *fenigrec*. La solució correcta era la 4: herba olorosa les llavors de la qual s'empren en medicina i tintoreria.

L'encertant va ser Xavier Gàlvez, de Ràdio Mollet.

El que preguntem ara és: què significa *no tenir cap ni centener*?

1. Reunió on hi ha com a màxim, cent persones.
2. No arribar a posseir ni una centena d'objectes.
3. No tenir cap ni peus.
4. No tenir cap ni nas.

La persona que l'encerti i guanyi el concurs tindrà de premi el llibre *Notes 26*, del CEM.

Webs

<http://www.gencat.cat/temes/cat/llengua.htm> Informació diversa sobre llengua catalana: diccionaris en línia, correctors ortogràfics i gramaticals (apartat d'informàtica i noves tecnologies); traductors; cursos de català en línia (parla.cat)...

<http://optimot.gencat.cat> Consultes lingüístiques. Consta d'un cercador, tipus Google, que us ha de permetre trobar de forma ràpida i autònoma la resposta als dubtes més habituals en l'ús de la llengua catalana.

Ajuntament de
Mollet del Vallès

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA